

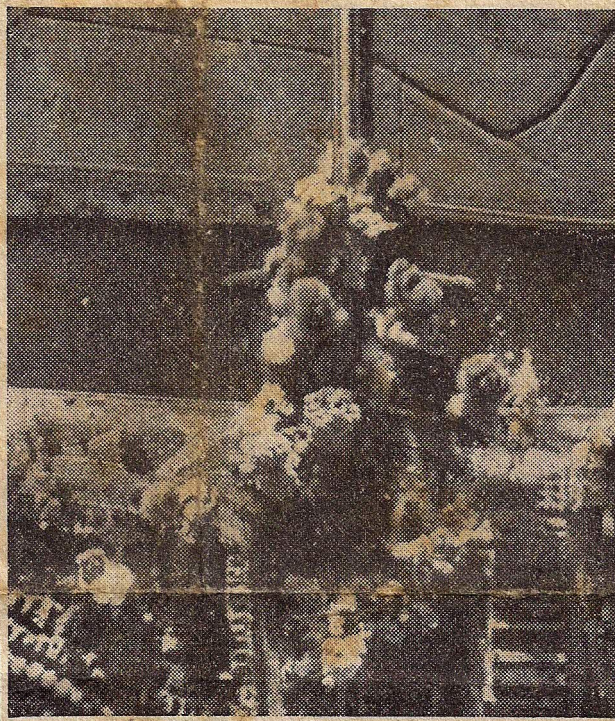
Zware slagen op Duitschland en Japan

- ★ Russen in Oost-Pruisen
- ★ Opmarsch in Tsjechoslowakije
- ★ Britten in Venraay en bij Breskens
- ★ Landing op de Philippijnen

Londen, 20 Oct.—Nu de Geallieerden in het Westen sinds eenige weken vechten op Duitschen bodem, is tenslotte ook het historische oogeblik aangebroken waarop het Roode Leger, dat in den strijd tegen den gemeenschappelijken vijand de bloedigste offers heeft gebracht, voet heeft gezet op Duitsch grondgebied. De Oost-Pruisische stad Eydtkuhnen, aan den spoorweg Koningsbergen-Kaunas, is—naar berichten uit Berlijn melden—op 18 October door de Russen veroverd.

Maarschalk Stalin heeft het offensief op het bastion Oost-Pruisen met groote zorgvuldigheid voorbereid. Hij heeft overhaasting vermeden. Nu echter de voorbereidingen voltooid zijn, zijn de nieuwe offensieven met

groote kracht ingezet. Aan de Noordgrens van Oost-Pruisen zijn de Russen doorgedrongen tot de grensrivier de Njemen (of Memel). Aan de Oostgrens zijn de Russen nu in den aanval in de richting van den corridor door de moerassen, de z.g. Poort van Insterburg. Aan de Zuidgrens oefenen de Russen sinds ongeveer een week zwaren en steeds toenemenden druk uit van hun brughoofden over de rivier de Narew uit. Van dag tot dag neemt aan dezen belangrijken sector de strijd in hevigheid toe.

SPOORBRUG BIJ ZUTFEN GETROFFEN—Op 14 Oct. deden middelzware bommenwerpers van de R.A.F. een aanval op de spoorbrug bij Zutfen die door de Duitschers werd gebruikt voor het aantrekken van versterkingen naar Arnhem en omgeving. Het bombardement was zuiver en geconcentreerd.

Werkt samen!

Londen, 18 Oct.—Radio Oranje zond hedenavond de volgende regeringsmededeeling uit:

“De bittere noodtoestand waarin de vijand door zijn stelsmatige plundering ons volk heeft gebracht, herbergt gevaren die de Regeering tot een dringend vermaan aanleiding geven. Indien onder de huidige, helaas zoo zorgelijke omstandigheden niet een ieder het zijne bijdraagt tot een zoo eerlijk mogelijke verdeling van hetgeen beschikbaar is, en er in eenig deel van het land wanordelijkheid mocht ontstaan, dan zou de vijand, die immers geen middel schuwt om zijn onderdrukking vol te houden, tot de bloedigste maatregelen kunnen besluiten. Het is daarom dat de Regeering U allen dringend vraagt, U te houden aan de volgende stelregels:

1. Een ieder beseft dat niemand meer dan zijn deel kan verkrijgen zonder een langgenoot tekort te doen;
  2. Een ieder blijve zich, ook bij het klimmen van den nood, ordelijk en gedisciplineerd gedragen, omdat de vijand geen voorwendsel in handen krijgt om nog boosaardiger op te treden dan hij reeds doet;
  3. Een ieder die nog in de bevorrechte positie verkeert dat hij iets extra's heeft, toone zich bereid om met zijn minder zekelijken buurman te deelen.
- Door deze drie regels in acht te nemen, handelt zij in het welbegrepen belang van Uzelf, van Uw lotgenooten en van het Vaderland.”

Centraal en Z.O.-Europa

De politieke crisis in Hongarije, waar de Duitschers de macht hebben toevertrouwd aan de beruchte Nazi-bende van majoor Szalasy, heeft reeds geleid tot belangrijke militaire gevolgen. In de Hongaarsche legers is groote verwarring ontstaan, waarvan de Russen aanspands proffit hebben getrokken. Generaal Petrow, bevelhebber van de legers van het Vierde Oekraïnsche Front—eertijds verdediger van Sebastopol—forceerde de moeilijke passen over de Karpaten in Oostelijk Tsjechoslowakije. De bevrijding van de republiek van Masaryk nam een aanvang.

Op 18 October maakten de troepen van generaal Petrow een verbinding tot stand met die van generaal Malinowski, die dwars door Transsylvanië naar het Noordwesten waren gemarcheerd. Achter de Karpaten om. Dit geschiedde in Sighet, 150 km ten Noorden van Cluj (Klausenburg). Ten Zuidwesten van Sighet werd Baia-Mare veroverd. De Duitschers hebben Debreczen, het belangrijke spoorwegknooppunt, 200 km ten Oosten van Boedapest, prijs moeten geven.

De hoofdstad van Griekenland, Athene, werd midden deze week bevrijd. De regeering van Papanou is er aan het werk geslagen. De Duitschers trekken, voortdurend door de partizanen bestookt, Noordwaarts. Daar de spoorwegverbindingen door Zuidslavië afgesneden zijn, worden aantallen Duitse troepen door de lucht van Saloniki naar Duitschland gebracht. Al hun materiaal moeten zij natuurlijk achterlaten.

In Nederland

Op Dinsdag 17 Octobre bereikten de Engelschen Venraay. Ook vanuit Deurne werd, dwars door de Peel, zware druk uitgeoefend op de Duitse stellingen vóór Venlo. Het terrein leende zich echter goed voor een harnekkige verdediging. Zeer slecht weer belemmerde de activiteit van de Geallieerde luchtmacht.

In Westelijk Zeeuwsch-Vlaanderen zijn de Duitschers teruggedrongen op een kortere verdedigingslinie, die van een punt tusschen Hoofdpijpaat en Breskens via Aardenburg en Sluis naar Knoeke in België loopt. De Canadeezen winnen gestadig terrein. Hun artillerie beschiet reeds de haven van Breskens, die ook hevig is gebombardeerd.

Landingen in de Philippijnen

“Wij hadden beloofd dat wij naar de Philippijnen zouden terugkeren—wij zijn teruggekeerd.”

Aldus President Roosevelt in een speciale verklaring naar aanleiding van het belangrijke bericht dat troepen onder het persoonlijk bevel van General MacArthur, den held van Bataan, geland zijn op de Oostkust van het eiland Leyte, gelegen tusschen de voornaamste eilanden van de Philippijnen, Mindanao en

Luzon. Dit eiland ligt 4.000 km verwijderd van de Milnebaai in Oostelijk Nieuw-Guinea, van waar generaal MacArthur in den zomer van 1943 zijn offensief in de richting van de Philippijnen begon. Onder de vlootstrijdkrachten die de landing in de Philippijnen dekten was, behalve Amerikaansche vlooteenheden, ook een Australisch eskader.

Deze nieuwe, gedurfde en historische operatie toont aan, welke waarde moest worden gehecht aan de Japanse berichten omtrent catastrofale verliezen die aan de Derde Amerikaansche Vloot zouden zijn toegebracht. De bevelhebber dezer vloot seindde aan den Amerikaanschen vlootvoogd in den Pacific, admiraal Nimitz, een telegram van den volgenden ironischen inhoud: “Ik ben op de vlucht in de richting van de Japanse vloot met steun van alle oorlogsschepen die door de Japanse radio tot zinken zijn gebracht.”

Door de Amerikaansche campagne in de Philippijnen zullen alle Japanse verbindingen overzee met Birma, Malakka en Nederlandsch-Indië verbroken worden. Zodoende wordt door deze grootsche en gedurfde operaties ook de bevrijding van Indonesië aanmerkelijk naderbij gebracht.

De Volkssturm

Duitschland graaft zijn eigen graf

Londen, 19 Oct.—Hitler en Himmler hebben aangekondigd dat in Duitschland een *Volkssturm* zal worden georganiseerd waartoe alle mannen tusschen 16 en 60 jaar moeten optreden. Deze aankondiging werd gedaan op een groote bijeenkomst in Oost-Pruisen, waar Himmler uitriep dat ieder huis en ieder boschje in Duitschland verdeeld zal worden, zelfs door vrouwen en meisjes.

Van deze beelddpraak zal weinig overblijven, zoodra het Geallieerde oorlogsapparaat weer in volle actie komt. De ervaring in de reeds bezette gedeelten van Duitschland heeft bovendien geleerd dat de bevolking Himmler en Hitler rustig laat tieren en in gedweeë gehoorzaamheid de strenge, maar rechtvaardige aanvellingen van het Geallieerde militaire bestuur opvolgt.

Ettelijke malen hebben de Nazi-leiders reeds verkondigd dat iedere weerbare man in Duitschland al gemobiliseerd is. Men kan dan begrijpen wat de militaire kwaliteiten zullen zijn van de reeruten van den z.g. Volkssturm. Deze organisatie kan hoogstens militaire hulpdiensten verrichten. Het feit dat de leden de typisch-Duitse volharding van een aparte uniform zullen missen en zich tevreden moesten stellen met een eenvoudigen armband, is een klein bewijs voor de mate waarin de Duitse oorlogsindustrie geleden heeft onder het Geallieerde luchtoffensief.

De werkelijke betekenis van de oprichting van dezen Volkssturm is niet militair, maar politiek. De geheime wapens hebben gefaald en nu moeten de Geallieerden worden afgeschrikt met de dreiging van guerillastrijd in Duitschland. Hitler verklaarde zich zelfs bereid, een vrede te aanvaarden die de toekomst van Duitschland zou waarborgen. Het woord “overwinning” nam hij niet meer in den mond.

De Geallieerde plannen zijn berekend op de offensieven, noodig om Berlijn te bereiken. Zij zijn ook berekend op plaatselijke militaire acties die wellicht noodig zijn om de laatste restjes van de Nazikliek koud te maken. Hitler en Himmler bereiken met hun vertwijfelde maatregelen niets anders dan dat er van Duitschland geen steen meer op den anderen blijft.

NIET BEWAREN-DOORGEVEN!

HET LOGBOEK

Wellicht het voornaamste dat de bijna vier-en-een-half jaar bezetting ons kunnen leeren, is dat het Nederlandsche volk altijd in zichzelf de kracht heeft gevonden om het hoofd te bieden aan moeilijkheden die onoverkomelijk schenen.

Leek het niet telkens weer of de vijand een mate van gemeenheid en bestialiteit had bereikt die hij niet zou kunnen overtreffen? Denk aan die eerste fusilleeringen van Maart '41—de sluwe gevangenneming van ons officierencorps in Mei '42—de executie van de glizelaars van Rotterdam in Augustus '42—de wilde terreur bij de groote staking in Mei '43. Sombere mijlpalen op den langen, moeizamen lijdensweg van ons volk.

Het is dien weg gegaan.

Het staat nog recht overend. Nederland heeft in zichzelf krachten gevonden die het nimmer had vermoed. Werd de druk zwaarder—het weerstandsvermogen steeg. Striende de vijand het volkslichaam—in het doorgroefd gelaat werden de lippen slechts vaster oopen genepen.

Het is waar: de druk waaraan thans het hoofd moet worden geboden, is oneindig zwaarder dan hij ooit was. Van den zin voor solidariteit, van de offervaardigheid, van de koppigheid van ons volk wordt het uiterste gevergd. Maar alles wat sinds den 10en Mei is geschied, zegt ons: met Gods hulp komt Nederland ook deze allerlaatste, allerzwaarste bproeving te boven.

Ziet wat zij al doorstaan en overwonnen hebr, landgenooten, en besef: ook deze barre moeilijkheden kunt en zult zij overwinnen!

7 Dagen

Vrijdag, 13 Oct. Tankslag ten O. van Aken. De Russen nemen Riga. In zee- en luchtegevechten bij Formosa verliest Japan 175 vliegtuigen en 11 schepen. In Moskot besprekingen tusschen Stalin, Churchill en Mikolajczyk (hoofd v.d. Poolische regering te Londen).

Zaterdag, 14 Oct. Felle strijd ten Z. van Bergen op Zoom en in Westelijk Zeeuwsch-Vlaanderen. Straatgevechten in centrum van Aken. Athene bevrijd. Bommen op Duisburg (4500 ton in 25 minuten), Keulen, Saarbrücken en Kaiserslautern.

Zondag, 15 Oct. Terreinvinst der Canadezen in W-Zeeuwsch-Vlaanderen. De Russen nemen Petsamo, de ijsvrije haven in Noord-Finland. Zwarte bommenwerpers van de R.A.F. vernielen den Sorpe-dam in de Ruhr.

Maandag 16 Oct. Aken geheel omsingeld. Felle strijd bij Woensdrecht. Wilhelmshaven gebombardeerd. Luchtaanval op Formosa en Manilla. Russen bij Nisi.

Dinsdag, 17 Oct. Straatgevechten in Venraij. Weg Deurne-Venraij door Geall. tanks afgesneden. Nieuwe aanval van R.A.F. op dijk van Walcheren. 2.100 Amerik. bommenwerpers en jagers vallen Keulen aan. Zwarte gevechten voor Oost-Pruisen.

Woensdag, 18 Oct. Venraay door de Britten genomen. De Canadezen naderen Breskens. Via 6 passen in de Karpathen dringen de Russen op een front van 235 km. breedte Tsjecho-Slowakije binnen. Bonn, Keulen en Kassel gebombardeerd.

Donderdag, 19 Oct. 2^e Britsche Lezer op weg naar de Maas, tien km. van Venlo. Straatgevechten in Aken, dat voor de helft in Amerik. handen is, duren voort. De Russen 10 km. in Oost-Pruisen. Mainz, Ludwigschafen en Mannheim gebombardeerd.

Nieuwe acties in voorbereiding

- Gigantische toevoerproblemen en hun oplossing
- Concentraties aan het front van de Schelde tot aan Zwitserland

Londen, Oct. 20.—Tusschen de twee- en drie miljoen Geallieerde strijders worden voor nieuwe offensieven opgesteld aan het Westelijk Front, dat zich uitstrekt van de monding van de Schelde tot de Bourgondische Poort. In vuurkracht en reserves beschikken de Geallieerden over een verpletterende meerderheid. Met het opstellen en aanwenden van deze meerderheid is echter tijd gemoed. De duur van den oorlog wordt niet alleen bepaald door den Duitschen weerstand, maar ook, en misschien nog sterker, door de enorme toevoerproblemen welke de Geallieerden moeten oplossen.

De militaire medewerker van de Londense Evening Standard schat in een recente beschouwing dat een normale divisie gemiddeld een dagelijkschen toevoer behoefde van 600 ton. Hierbij waren de extra-behoeften als gevolg van groote offensieve acties niet inbegrepen. Dit beteekende dat, indien aan het Westelijke Front 100 divisies opgesteld stonden, deze voor hun dagelijkschen normalen toevoer afhankelijk zouden zijn van de aankomst van 20.000 vrachtauto's, elk met 3 ton materiaal. Het aantal in gebruik zijnde vrachtauto's zou dan nog moeten worden vermenigvuldigd met het aantal dagen, noodig om heen en weer te reizen van de zeekust naar het front. Zouden daar zes dagen mee zijn gemoed, plus één dag voor reparatie, dan ware een totaal aantal van 140.000 vrachtauto's noodig; uitsluitend om den frontsoldaten te brengen wat zij dagelijks aan voedsel, ammunie, enz., noodig hebben. Achter elkaar staande, zouden deze vrachtauto's een afstand beslaan, gelijk aan die van Amsterdam tot Florence.

Havens en spoorwegen

Twee factoren hebben de oplossing van het toevoerprobleem bemoeijlikt. Ten eerste hebben de Duitschers de havens aan de kust van Kanaal en Noordzee met groote hardnekkigheid verdedigd, terwijl zij in de havens welke zij moesten prijsgeven, groote verwoestingen aanrichtten. De haven van Cherbourg kon in steeds toenemende mate in gebruik worden genomen, maar had het nadeel dat zij, vergeleken met Havre, Calais en Duinkerken ver van de frontlijn verwijderd lag. De haven van Antwerpen die den Geallieerden weinig beschadigd in handen viel en die vóór den oorlog een dagelijksche laad- en loscapaciteit had van 40.000 ton, kan niet in gebruik worden genomen zoolang er Duitschers zitten aan de Westerschelde. Terreins- en weersomstandigheden zijn daar in hun voordeel. Zoodoende moet het leeuwendeel van den Geallieerden toevoer nog steeds komen via Cherbourg en de kunstmatige havens die—welk een wonder van technisch vernuft!—aangelegd werden voor de Normandische kust.

De tweede bemoeijlikende factor was de staat waarin het West-Europeesche spoorwegnet zich bevond. Veel rollend materieel was door de Duitschers geroofd. Het net zelf had zwaar geleden onder het hevige Geallieerde luchtoffensief, dat absoluut onontbeerlijk was voor het winnen van den beslissenden slag in Normandië, maar dat tegelijk den toevoer in het volgende stadium van den oorlog heeft vertraagd. Een gedeelte van het net is echter al hersteld. Amerikaanse ingenieurs hebben er voor gezorgd dat sinds 6 Juni—dag der invasie—2750 km. spoorweg weer in gebruik kon worden genomen. Via deze spoorwegen kwam per dag duizenden tonnen aan voorraden aan

het front aan. Daarvoor moesten honderd spoorwegbruggen worden gebouwd; onder welke een van 100 m. lang over de Eure.

Moderne hulpmiddelen

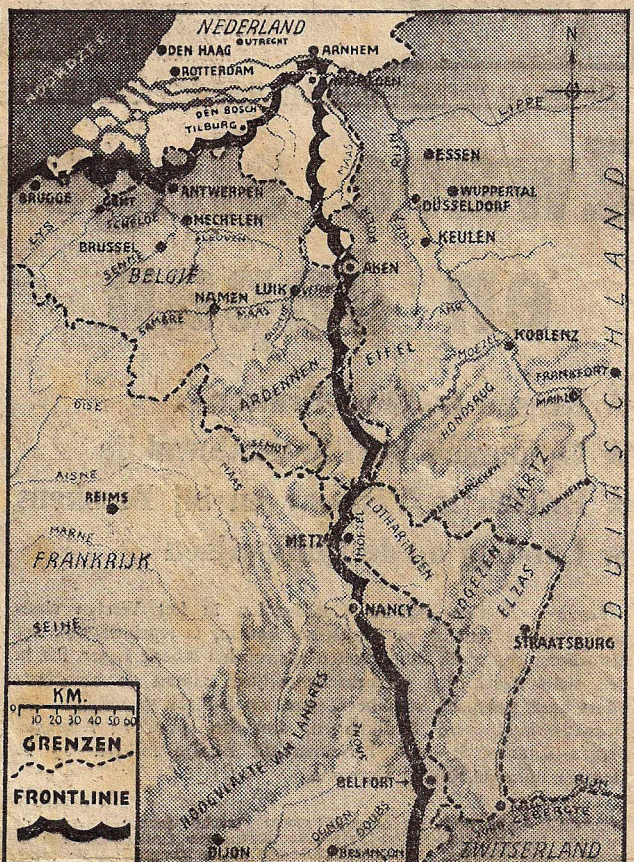
Ondanks de moeilijkheden worden de toevoerproblemen overwonnen, en daarbij wordt—evensals bij de oorspronkelijke landingen—gebruik gemaakt van de modernste technische en organisatorische hulpmiddelen. De Amerikanen hebben daarbij geput uit hun schat aan ervaring inzake lange-afstands-transport, opgedaan in de Vereenigde Staten. Zij hebben bij voorbeeld voor het transport van vliegtuigbenzine, gewone benzine en dieselolie een pijpleiding aangelegd die loopt van de Normandische kust tot vlak achter de fronten. Bij deze pijpleiding zijn op geregelde afstanden pompstations gebouwd die voor de voorstuwung van de vloeistof zorgen.

Voor het transport van oorlogstuig dat dringend aan de fronten noodig is, zijn van de havens tot aan de depots, vlak achter de frontlijn, z.g. roode-bol-routes uitgestippeld. Dit zijn routes, aangegeven door een roode bol, en die alleen gebruikt mogen worden door vrachtauto's welke hetzelfde teeken toonen. Generaal-majoor Frank Ross, chef van de sectie transport van het Hoofdkwartier, zei eind September dat bij dit gespecialiseerd vervoer o.a. zeventienduizend 10-ton-vrachtauto's waren ingeschakeld die voor hun bediening 25.000 man militair personeel noodig hadden.

Na het offensief

Na de bevrijding van Frankrijk en België moesten niet alleen sterke legers hun bevoorradung ontvangen langs verbindingslijnen die vele honderden kilometers langer waren geworden—ook moesten achter het front installaties worden opgebouwd die enorme transportbewegingen vergden. Vliegvelden moesten in gebruik worden genomen. Nieuwe vliegvelden moesten worden aangelegd. Depots moesten worden ontworpen en gevuld met de 750.000 verschildende artikelen welke de depotdienst van het Engelsche leger op zijn inventarislijsten heeft staan. Voor den toevoer van dit materiaal werden vanuit Engeland zelfs heele treinen—locomotief met vrachtwagens—met groote, speciaal daarvoor ingerichte tanklandingsvaartuigen naar Frankrijk overgebracht die, bij aankomst in de Franse haven, van het schip den wal opreden en naar het front stoomden.

Tijdens het offensief werd meermalen de meest dringend noodige toevoer met transportvliegtuigen naar de voorhoede gebracht. Zowel de tanks van de generaals Hodges en Patton als die van Dempsey en Crerar hebben enkele keeren de noodige brandstof door de lucht ontvangen. Dit zijn echter middelen die alleen kunnen worden toegepast bij een snelle achtervolging van een in verwarring zijnden vijand. Zoodra deze zijn tegenstand weer kan organiseren op van nature gunstige linies—Vogezes, Eifel, Maas, Rijn en Schelde—zoodra groote, materiaal-verslindende aanvallen noodig zijn om hem te verslaan, zoodra duizenden kanonnen, tienduizenden mortieren en machinegeweren en duizenden tanks in actie moeten komen om den vijand te verdrijven—dan schiet toevoer uit de lucht tekort, dan moeten, pijnlijklanzzaam, door eindelooze colonnes machtige depots worden opgebouwd. De toevoerproblemen zijn geenszins onoplosbaar. Integendeel. De Geallieerde reserves aan manschappen en aan materiaal zijn vele malen grooter dan de Duitse. Er is tijd noodig om deze reserves aan te trekken. Is dit eenmaal geschied, dan is het met Duitschland gedaan.

Overzicht van het Westelijk Front d.d. 19 October 1944

Van Overal

- Schout-bij-nacht Carleton Wright van de Amerikaanse marine heeft meegedeeld, dat er dagelijks ongeveer 200 schepen met voorraden van Amerika naar het strijdtoneel in den Stillen Oceaan vertrekken.
- In de afgelopen dertig dagen zijn de Amerikanen op zes door de Japanners bezette eilanden tusschen Goeam en Palau geland. De Japansche verbindingen zijn zoo perfect, dat men er in Tokio niets van afgist.
- De eerste leden van de Grieksche regering zijn in het bevrijde Athene, waar het normale leven weer zijn gang gaat, teruggekeerd.
- Op een conferentie van de UNRRA te Montreal is verklaard, dat bepaalde fabrieken in de V.S. nog een jaar na den nederlaag van Duitschland voor Europa zullen blijven werken; zij zullen o.a. 78 miljoen paar schoenen en landbouwwerktuigen met een totaal gewicht van 186 miljoen kg. vervaardigen.
- Majoor Attlee, de plv. Britsche minister-president, heeft in het Lagerhuis bekendgemaakt dat het Engelsche leger en de R.A.F. van 6 Juni tot eind Augustus van dit jaar in West-Europa 103.842 man hebben verloren, waarvan 20.795 gedood, 63.193 gewond en 19.854 vermist of gevangengenomen.

REGEERINGSMEDEDEELING

De Burgemeester van Amsterdam, Voûte, heeft, tezamen met drie anderen, een oproep gericht tot de bevolking van Amsterdam, om ten behoeve van de voedselvoorziening, aardappelen te gaan rooien in Drente.

De Regeering is nauwkeurig op de hoogte van den noodtoestand in Amsterdam. Zij acht het echter haar plicht, de bevolking van Amsterdam te wijzen op de volgende punten:

1. De Regeering zou deze, in het licht der transportmoeilijkheden toch al zonderlinge oproep, minder hebben gewantwoord, indien zij niet ware gegaan van de normale voedselvoorzieningsautoriteiten, wat echter niet het geval blijkt te zijn.
2. Er is geironde aanleiding tot de meening, dat de Duitschers een dergelijke oproep nimmer zouden hebben toegelaten, wanneer zij daarmee niet eigen belangen op het oog hadden.
3. De Regeering houdt dan ook rekening met de mogelijkheid, dat, zoo het tot aardappelen-rooien mocht komen, deze aardappelen naar Duitschland zouden verdwinen. Voorts moet nadrukkelijk worden gewezen op de waarschijnlijkheid, dat het zogenaamde aardappelen-rooien eenvoudig zou betekenen: dwangarbeid aan Duitse verdedigingswerken.
4. Niet uitgesloten moet worden geacht, dat achter dezen oproep een Duitse list verscholen gaat, om de algeheele spoorwegstaking te breken.

De Regeering meent dan ook, dat de bevolking van Amsterdam verstandig zal handelen door zich met betrekking tot voedselvoorzieningsvraagstukken niet te laten leiden door de onderteekenaars van dezen oproep.